Avkastningen ”extrem” sedan Joel satsade grönt

Civilingenjören Joel Bladh har hängivet sparat på börsen sedan 2013. Nu har han gått över till en hållbar profil – som har gett resultat. Foto: Sören Vilks

Privatspararen Joel Bladh har fått en avkastning på 40 procent under 2020 – genom att satsa på en hållbar portfölj. Trenden att spara grönt ökar lavinartat när politiken spelar marknaden i händerna.

Gustaf Larsson
Publicerad 2021-01-10

Han skrattar när frågan kommer. Nästan så att han inte kan tro det själv.

– Det känns som att det har exploderat, avkastningen har varit *för* bra. Särskilt det här året har det varit en otrolig tillväxt.

Han pratar om sitt aktiesparande – civilingenjören, författaren och privatspararen Joel Bladh. Det sparande som nu till stor del har grönt fokus.

Så var det inte förr, eller runt 2013 när intresset tog fart.

– Då kunde jag lika gärna investera i Coca-Cola och McDonalds, så länge bolaget tjänade pengar var jag nöjd. På den tiden var inte heller hållbarhet ett modeord bland fonderna, även om det fanns etiska alternativ där exempelvis vapen, tobak, och pornografi undveks.

Nu lägger han en större vikt på miljönyttan som bolaget kan uträtta, med argumentet att samhället i stort men även finansmarknaden på allvar börjar titta åt det hållet. Det har gett honom en avkastning på över 40 procent under 2020.

– Det är en extremt bra utveckling, men jag inser att det inte är sannolikt att det kommer upprepa sig varje år. Det gäller att hela tiden vara riskmedveten, säger han.

Foto: Sören Vilks

För Joel Bladh är börsen ett intresse som successivt har växt fram. När deras förstfödda hade kommit ur blöjåldern började han bli mer aktiv och lägga ner mer tid på att läsa in sig, väga fördelar mot nackdelar och även diskutera med sin fru som fick agera motpart.

– Det är lätt att ryckas med och bli för entusiastisk. Det är nyttigt att ha en ”djävulens advokat” så att man inte dras med i någon hype.

Anledningarna bakom sparandet är i dag tre, sju och nio år gamla.

– Det knyter an mycket till familjen, att vi ska ha bra förutsättningar och kunna leva ett så bra liv som möjligt.

Den framtida generationens leverne blev avgörande också när tankegångarna om ett hållbart sparande uppenbarade sig. Visst, tänkte de, en trygg ekonomisk framtid är viktig. Men desto viktigare att ha en värld att växa upp och använda pengarna i.

– Det måste ske så mycket i världen för att vi ska komma i mål med att inte utplåna oss själva, säger Joel Bladh som just nu är aktuell med boken ”Bli en miljonär – bygg en klimatsmart förmögenhet” (Roos & Tegnér).

Han är inte ensam att som privatsparare byta färg på sitt kapital. Det har Patric Lindqvist märkt av. Fonden han förvaltar, Handelsbanken Hållbar Energi som sedan starten 2008 haft en grön profil, hör till de mest högpresterande och populära fonderna tillgängliga för svenska sparare under 2020. Strax över 100 procent plus, kan han summera 2020.

– Det som gör mig mest glad över att fonden börjar synas, är att det visar det jag har försökt säga de senaste åren: att avkastning och hållbarhet hör ihop. Det är inte den gamla synen att man gör det för att vara snäll, det är både och: hjärta och plånbok.

Patric Lindqvist, förvaltare för fonden Handelsbanken Hållbar Energi. Foto: Bengt Evertsson

Länge kände han sig ensam att som förvaltare resa runt i världen och ställa frågor om hållbarhet.

– För tre år sedan såg jag väldigt tydligt att jag var en udda figur, knäppgöken i hörnet som ställde märkliga frågor. ”Vadå hållbarhet? Låt oss prata om någonting viktigt i stället.”

Men för ett och ett halvt år sedan blev det plötsligt ett annat ljud i skällan.

– Då började man ta till sig de här frågorna. Jag ser en väldigt stor skillnad internationellt sett.

Är det ännu en Greta-effekt som nu också trätt in på aktiemarknaden? Kanske, säger Patric Lindqvist.

Men årets höga avkastning och det ökade intresset för förnybar energi förklaras snarare av en rad politiska ställningstaganden, hävdar han och radar upp exempel: Kinas ledare Xi Jinping har under hösten proklamerat att landet skulle ska bli koldioxidneutralt till 2060. EU har fått nya riktlinjer för en ny klimatstrategi. Dessutom har Joe Bidens seger i presidentvalet inneburit att USA ska återansluta till Parisavtalet.

– Tittar vi framåt så har 55 procent av världens BNP bestämt sig för att: Vet du vad, vi steppar upp takten lite grann. Det är viktigt och avgörande för det här segmentet – för tillväxtförutsättningen de kommande åren. Om du är en privat investerare och vet att det är den här riktningen som gäller, kanske det känns lättare att investera på det här sättet.

Området måste växa 3-5 gånger snabbare än BNP de närmaste 20 åren, fortsätter han:

– När man säger det kan man inte nog understryka att detta är det enda området som faktiskt måste växa. Det måste bara lösas, annars kan alla lika gärna köpa sig en spade och gräva en grop, säger Patric Lindqvist.

Kommer sektorn att växa i den takt du säger att den måste, tror du?

– Jag hoppas det. Det som gör mig optimistisk är att verkligheten nästan alltid överträffar prognosen. Dels ut ett investeringsperspektiv, men också ett klimatperspektiv. Historiskt sett har det utvecklingen gått fortare än förväntat.

Men med ett växande segment ökar samtidigt riskerna för greenwashing, enligt Lindqvist. Bolagen som vill rida på klimatvågen, men som sedan inte kan backa upp det i realiteten, kommer att bli fler.

Finns det inte en risk att spararna i din fond råkar ut för samma problem?

– Jag investerar bara i lösningsbolag, jag väljer aktivt in bolag som aktivt jobbar med lösningar på klimatproblemet. Men kan jag bli lurad? Kan ett bolag säga att de tillverkar solpaneler, men gör kolkraftverk istället? Jo kanske, men det är inte lika troligt. Eftersom det är en aktivt förvaltad fond så har jag möjligheten att välja in bolag när det gäller dem man investerar i. Det är en fördel, men såklart ingen garanti.

Ett begrepp som blivit synonymt med hållbart sparande är ESG, förkortat av engelska orden environmental (miljö), social (samhälle) och governance (bolagsstyrning). Alltså för att räknas som ett hållbart företag på ESG-skalan räcker det i inte med att bolaget har en grön strategi, de ska rakt igenom vara schysst för att räknas in i modellen.

– Jag har exempel på bolag som vi valt att inte investera i, där E:et varit bra och det har varit fina glossiga hållbarhetsredovisningar, men där det substantiella hållbarhetsarbetet när det gäller det sociala på företaget varit bristfällig. Man får inte behandla sina anställda som skit, inte hålla på som skurkar i företagsledningen och berika sig själva.

Ni har valt bort Tesla bland annat, var det av den anledningen?

– Där har det varit lite av och på. Hos Tesla identifierade vi ett problem under 2019 när de hamnade i domstol för att ha förhindrat facklig anslutning. Då försökte bolaget ta tag i problemet genom att bland annat anställa en ny HR-chef. Men när de senare dömdes och HR-chefen slutade, blev det svårt att argumentera för att de gör saker och ting på rätt sätt.

För Joel Bladhs del är det ett ständigt researcharbete som ligger bakom vilka aktier han väljer att investera i. Men han har breddat sin syn på hållbara företag, ESG-verktyget kallar han till exempel för ”trubbigt”.

– Där fastnar man i resonemang som inte håller hela vägen. Det kan vara så att bolag som inte har en hållbar verksamhet får jättehöga ESG-poäng och kan väljas in i ESG-fonder, till exempel som producerar fossildrivna bilar, fast de gör det på ett ”bra sätt”, säger Joel Bladh.

Samtidigt avslöjar han att det finns bolag i den egna portföljen som i dagsläget överhuvudtaget inte skulle kunna kallas hållbara. Ståltillverkaren SSAB till exempel.

Men det finns en tanke bakom investeringar i bolag han säger har ”sjukdomsinsikt”.

– SSAB är en av Sveriges största utsläppare av koldioxid, men lyfter man blicken något så ser man att de är ett av de bolag som släpper ut minst CO2 relativt jämfört med sina konkurrenter i världen.

– Jag landar i att stål trots allt behövs i vårt samhälle och kommer att behövas framgent. Bolaget har en insikt som är väldigt påtaglig, de är ”bad guy” nu, men de kan skapa sig oerhörda konkurrensfördelar om de lyckas skapa en teknik så att de kan få fram ett fossilfritt stål.

Det är tydligt att Joel Bladh brinner för frågan. Han pratar entusiastiskt, vrider och vänder på argumenten som hela tiden har sitt ursprung i miljöfrågan. Men att han samtidigt vill tjäna pengar på kuppen hymlar han inte med.

– Jag ska inte sticka under stol med att jag också vill rida på den våg som pågår. Det handlar såklart om att göra gott, men jag ser också att de smarta pengarna rör sig i den riktningen nu. Den vågen, eller nej tsunamin, vill jag följa med på.

Så ser portföljen ut

I sin portfölj ”Spara för livet” har Joel Bladh delat in sparandet i ett antal tårtbitar:

LÄS MER

Gustaf Larsson

Följ skribent